

og með samvinnu við þau samtök útgerðarmanna og farmanna, sem hlut eiga að máli.

4. (1) Þar sem til þjálfunarkerfis heyrir þjálfun ungra manna í stofnun í landi og/eða á skólaskipum, áður en þeir fara til sjós, skyldi slík þjálfun jafnt standa þeim til boða, sem ætla að verða fullgildir hásetar, og þeim, sem ætla að verða yfirmenn.

(2) Aldursmark og önnur inntökuskilyrði, svo og námsefni í stofnunum til þjálfunar undir sjómennsku, ættu að vera í samræmi við lok skólaaldurs og náms-
efni í skólum landsins.

(3) Með námsefni slíkra stofnana ætti einnig, að svo miklu leyti sem fært þykir, að vera námsgreinar, sem almennt menntunargildi hafa, og ríka áherzlu skyldi leggja á heilbrigði og líkamsrækt nemenda.

5. (1) Gera ætti ráðstafanir til námskeiða fyrir menn, sem bæta vilja og rifja upp kunnáttu sína og þekkingu, læra vilja sérstök verk eða vilja búa sig undir hærra próf eða stöðu.

(2) Með slíkum námskeiðum ættu að vera bréfanámskeið, sérstaklega við hæfi þeirra, sem þegar eru farnir að starfa til sjós.

6. (1) Kerfisbundnar ráðstafanir ætti að gera til að tryggja það, að svo miklu leyti sem unnt er, að enginn sé vegna efnaskorts síns eða foreldra sinna útilok-
aður frá að taka upp sjómennsku eða að vinna sig upp í þá æðstu stöðu í því fagi, er hann hefur hæfileika til.

(2) Örva skyldi í þessu skyni veitingu styrkja og námsfjár, lækkun náms-
gjalda, veitingu námsleyfa með launum, aukið hagræði til að fá að láni eða kaupa bækur og tæki, svo og bréfanámskeið.

7. (1) Ráðstafanir skyldi og gera til að láta foreldrum, skólum, stofnunum til leiðbeininga um atvinnuval, vinnumiðlunarskrifstofum og öðrum aðilum, er hlut eiga að máli, svo og farmönnum, í té upplýsingar um það, með hvaða skil-
málum hægt er að hljóta sjómennskubjálfun, hvaða möguleikar séu fyrir hendi og hverra hlunninda megi af þeim vænta, þ. á m. um útlit fyrir atvinnu, eftir því sem tímar líða.

(2) Einkum skyldi gefa út opinberar skrár um einkastofnanir, sem taldar eru fullnægja kröfum um góðan útbúnað, kennslu, þjálfun og stjórnsemi, svo og keppslugjöld þeirra.

8. Stuðla skyldi að auknum tækifærum til að halda áfram starfs- og almennu námi til sjós með:

- a. skipsbókasöfnum og kvikmyndum, er bæði séu menntandi og skemmtilegar;
- b. bréfanámskeiðum;
- c. sérstökum dagskrárliðum í útvarpi.

XI. Samþykkt (nr. 75) um vistarverur skipverja um borð í skipum.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

1. Samþykkt þessi nær til allra vélknúinna hafskipa, hvort sem þau eru í eigu hins opinbera eða einstaklinga, sem annast flutning á farni eða farþegum í atvinnu-
skyni og skráð eru í löndum þeim, er samþykkt þessi nær til.

2. Í landslögum eða reglugerðum skal ákveðið, hvaða skip skuli teljast hafskip að því er samþykkt þessa snertir.

3. Samþykkt þessi nær ekki til:

- a. skipa undir 500 lestum;
- b. skipa, sem aðallega eru seglknúin en hafa hjálparvélar;

- c. skipa, er fást við fiskveiðar, hvalveiðar eða svipuð störf;
 d. dráttarbáta.
4. Þó skal samþykktin, þegar færsl er og sanngirni býður, látin gilda um:
- a. skip 200—500 lesta; og
 b. vistarverur manna, sem gegna venjulegum sjómenskustörfum á skipum, er stunda hvalveiðar og annað slíkt.

2. gr.

Í samþykkt þessari merkir:

- a. „skip“ — þau skip, sem samþykktin tekur til;
 b. „lestir“ — brúttó rúmlestir (gross register tons);
 c. „farþegaskip“ — skip, sem hafa (i) gilt öryggisskirteini útgefið í samræmi við ákvæði Alþjóðasamþykktar um lífsöryggi á sjó, eða (ii) farþegaskipsskirteini;
 d. „yfirmaður“ — skipstjórnarmann, annan en skipstjóra í merkingu landslaga eða reglugerða eftir almennu samkomulagi eða venju, ef slík lög eða reglugerðir eru ekki fyrir hendi;
 e. „skipismaður“ — skipverja, sem ekki er yfirmaður;
 f. „bátsmaður“ — skipsmann, sem hefur eftirlits- eða sérstök ábyrgðarstörf með höndum og talinn er bátsmaður í landslögum eða reglugerðum, eða eftir almennu samkomulagi eða venju, ef slík lög eða reglugerðir eru ekki fyrir hendi;
 g. „vistarverur skipverja“ — það svefnrými, matarrými, hreinlætisrými og seturými, sem ætlað er skipshöfninni;
 h. „fyrirskipað“ — fyrirskipað að landslögum eða reglugerðum eða af hlutaðeigandi yfirvaldi;
 i. „viðurkennt“ — viðurkennt af hlutaðeigandi yfirvaldi;
 j. „endurskráð“ — skráð aftur, þegar saman fer breyting á skráningarlandi og eignaryfrráðum skips.

3. gr.

1. Öll aðildarríki, sem samþykkt þessi nær til, skuldbinda sig til að hafa gildi lög eða reglugerðir, er tryggja framkvæmd ákvæða II., III. og IV. kafla samþykktar þessarar.

2. Í lögum og reglugerðum skal:

- a. skylda hlutaðeigandi yfirvald til að vekja athygli allra, sem hlut eiga að máli á ákvæðum þeirra;
 b. greina þá aðila, sem skyldir eru að hlýða þeim;
 c. gera ráð fyrir viðurlögum við brotum á þeim;
 d. gera ráð fyrir skoðunarkerfi, sem hæfilegt þykir til að tryggja örugga framkvæmd;
 e. skylda hlutaðeigandi yfirvald til að hafa samráð við útgerðarmannasamtök og/eða útgerðarmenn og viðurkennd bona fide stéttarsamtök farmanna um efni reglugerða og til að hafa sem nánasta samvinnu við sömu aðila á framkvæmd þeirra.

II. KAFLI

Uppdrættir og eftirlit með vistarverum.

4. gr.

1. Áður en smíði skips er hafin, skal leggja uppdrátt þess, er sýni með fyrir skipuðum mælikvarða staðsetningu og fyrirkomulag vistarvera skipshafnar, fyrir hlutaðeigandi yfirvald til samþykktar.

2. Áður en hafin er smíði vistarvera skipshafnar og áður en breytt er vistarverum í eldra skipi eða þær endurbyggðar, skal leggja fyrir viðkomandi yfirvald til samþykktar nákvæmar teikningar af vistarverunum og upplýsingar um þær. Skrá þar eftir fyrirskipuðum mælikvarða og í tilskildum atriðum sýnd stað

setning hvers rýmis, niðurröðun húsgagna og útbúnaðar, fyrirkomulag loftræstingar, ljósa og hita, svo og hreinlætistækja. Þó má, ef sérstaklega stendur á eða bráðabirgðabreytingar eða endurbyggingar eru gerðar utan skráningarlands, telja nægilegt til uppfyllingar ákvæði þessu, að teikningarnar séu síðar lagðar fyrir hlutaðeigandi yfirvald til samþykktar.

5. gr.

Hlutaðeigandi yfirvald skal jafnan skoða skipið og fullvissa sig um, að vistarverur skipverja fullnægi kröfum laga og reglugerða:

- a. þegar skip er skráð eða endurskráð;
- b. þegar vistarverum skipverja hefur verið verulega breytt eða þær endurbyggðar; eða
- c. þegar viðurkennt bona fide stéttarfélag sjómanna, sem allir eða nokkrir af skipshöfn eru meðlimir í, eða fyrirskipuð tala eða hluti skipverja hefur kvartað til hlutaðeigandi yfirvalds á formlegan hátt og svo tímanlega, að ekki valdi töfum á brottför skips, um að vistarverurnar séu eigi í samræmi við samþykkt þessa.

III. KAFLI

Ákvæði um vistarverur skipshafna.

6. gr.

1. Bygging vistarvera, staðsetning og afstaða þeirra hvarrar til annarrar skal þannig fyrir komið, að þær séu aðgengilegar og tryggt sé hæfilegt öryggi, vernd gegn veðri og sjó, einangrun fyrir hita eða kulda, óhæfilegum hávaða og útgufun frá öðrum hlutum skipsins.

2. Engin bein opin leið skal vera frá svefnrými til farmrýmis eða vélarúms, eldhúss, ljósa- eða málningarklefa, vélar-, þilfars- eða annarra geymsluklefa, þurrklefa, hreinlætisklefa eða salerna. Þau skilrúm, sem aðskilja slík rými frá svefnrými, svo og ytri skilrúm, skulu vandlega byggð úr stáli eða öðru viðurkenndu efni og vera vatns- og loftþétt.

3. Ytri skilrúm svefnrýmis og matsala skulu vandlega einangruð. Allar vélarleiðslur og skilrúm, er vita að eldhúsi og öðrum stöðum, þar sem hiti er framleiddur, skulu vandlega einangruð, sé nokkur hætta á, að hitinn leiðist til nærliggjandi vistarvera eða ganga. Gætt skal þess að varna ofhitun frá gufu- og/eða heitsvatnsleiðslum.

4. Innri skilrúm skulu vera úr viðurkenndu efni, sem ekki er líklegt, að meindýr setjist að í.

5. Svefnrými, matsalir, hvildarsalir og gangar í vistarverum skipshafnar skulu vandlega einangruð gegn sagga eða ofhitun.

6. Aðalgufurör og útblástursrör fyrir vindur og þess háttar tæki mega ekki liggja um vistarverur skipshafnar og eigi heldur, ef hægt er af tæknilegum ástæðum, um göng, er liggja að vistarverunum. Þar sem þau liggja um slík göng, skulu þau vandlega einangruð og byggt utan um þau.

7. Innri klæðning eða veggplötur skulu vera úr efni með yfirborði, sem auðvelt er að halda hreinu. Plægð borð og annað, sem líklegt er að meindýr setjist í, skal ekki nota.

8. Hlutaðeigandi yfirvald skal ákveða, að hve miklu leyti gera skal ráðstafanir við byggingu vistarveranna til að koma í veg fyrir eða varna útbreiðslu elds.

9. Veggfletir og loft í svefnrými og dvalarrými skulu vera þannig, að auðvelt sé að halda þeim hreinum. Ef málað er, skal það gert í björtum litum, og veggkalk má ekki nota.

10. Veggfleti skal endurnýja eða gera við eftir þörfum.

11. Gólf í öllum vistarverum skulu vera úr viðurkenndu efni af viðurkenndri gerð. Skulu þau gufuþétt og auðvelt að halda þeim hreinum.

12. Þar sem gólf og veggir mætast, skal vera ihvolft til að forðast sprungur.
13. Gera skal ráð fyrir hæfilegu afrennsli fyrir vatn.

7. gr.

1. Svefnrými og matsalir skulu nægilega loftræst.
2. Loftræstingarkerfið skal vera þannig, að hægt sé að tempra loftræstingu svo vel, að loftið haldist jafngott og á nægilegri hreyfingu, hvað sem veðri eða loftslagi líður.
3. Hafa skal sjálfvirka loftræstingu í skipum, sem að jafnaði sigla um hitabeltið og Þersaflóa.
4. Skip, sem eru í siglingum utan hitabeltisins, skulu annaðhvort búin sjálfvirkri loftræstingu eða rafsnældum. Þó má hlutaðeigandi yfirvald veita undanþágu frá þessu ákvæði að því er snertir skip, sem yfirleitt sigla á hinum köldu höfnum suður- eða norðurhvels jarðar.
5. Afl til að knýja loftræstingu samkvæmt 3. og 4. málsgrein skal jafnan vera fyrir hendi, ef mögulegt er, meðan skipverjar búa eða starfa um borð og ástæður krefja.

8. gr.

1. Leggja skal hæfilegt hitakerfi í vistarverur skipverja, nema skipið eigi einöngungu að sigla í hitabeltinu eða Þersaflóa.
2. Hitakerfið skal jafnan starfrækt, eftir því sem hægt er, meðan skipverjar búa eða starfa um borð og ástæða er til.
3. Þar sem hitakerfis er þörf, skal hitað upp með gufu, heitu vatni, heitu lofti eða rafmagni.
4. Þar sem hitað er með ofni, skal gera ráðstafanir til að tryggja, að hann sé hæfilega stór, sé vel upp settur og einangraður og að hann spilli ekki andrúmslofti.
5. Með hitakerfinu skal vera hægt að halda hitanum í vistarverum skipverja hæfilegum í því veðri og loftslagi, sem vænta má með tilliti til starfrækslu skipsins. Skal hlutaðeigandi yfirvald segja fyrir um lágmarkskröfur.
6. Miðstöðvarofnum og öðrum hitatækjum skal þannig komið fyrir, að eigi sé hætta á eldsvoða eða óþægindum fyrir skipverja. Skal hlífa þeim með skermi, ef þörf krefur.

9. gr.

1. Svefnrými og matsalir skulu hæfilega lýst með dagsljósi, nema annað sé sérstaklega leyft, hvað snertir farþegaskip, og búin hæfilegum ljósabúnaði.
2. Lýsa skal vandlega allar vistarverur skipverja. Lágmarkskrafa til dagsljóss í dvalarrými skal vera sú, að maður með eðlilega sjón geti á björtum degi lesið venjulegt dagblað hvar sem er í rými því, sem ætlað er til að hreyfa sig í. Sé ekki hægt að veita inn nægilegu dagsljósi, skal haft ofangreint lágmark af öðru ljósi.
3. Á öllum skipum skal hafa rafljós í vistarverum skipverja. Ef ekki eru tvennir sjálfstæðir aflvakar til ljósa, skal varalýsing lögð til með sérstaklega gerðum lömpum eða ljósaútbúnaði til afnota, ef á bjátar.
4. Lampalýsingu skal þannig fyrir komið, að hún komi öllum, sem nota vistarverurnar, að sem beztu gagni.
5. Í svefnklefum skal koma fyrir rafmagnsleslampa við höfðagafi hverrar rekkju.

10. gr.

1. Svefnklefar skulu vera ofan hleðslulínu, miðskips eða aftur á.
2. Í sérstökum tilvikum má hlutaðeigandi yfirvald leyfa svefnklefa frammi í skipi, ef af stærð þess, gerð eða ætluðum afnotum leiðir, að annar staður er óskynsamlegur eða óhentugur. Þó mega þeir aldrei vera framan við árekstrarskilrúm.

3. Á farþegaskipum má hlutaðeigandi yfirvald leyfa, að svefnklefar séu neðan við hleðslumörk, ef fullnægjandi ráðstafanir eru gerðar til lýsingar og loftræstingar, en þó mega þeir aldrei vera beint undir göngum, sem nota þarf.
4. Í svefnrými skipverja skal ætla hverjum manni gólfplöt, eigi minni en:
- 1.85 fermetra (20 ferfet) á skipum innan við 800 lestir;
 - 2.35 fermetra (25 ferfet) í skipum yfir 800 en innan við 3000 lestir;
 - 2.78 fermetra (30 ferfet) í skipum 3000 lestir eða stærri.
- Þó má í farþegaskipum, þar sem fleiri en fjórir hásetar hvíla saman í klefa, eigi ætla minna en 2.22 fermetra (24 ferfet) fyrir hvern.
5. Nú eru á skip ráðnir hópar skipsmanna, en af því leiðir, að ráða verður talsvert fleiri skipsmenn en annars mundu ráðnir, og má þá hlutaðeigandi yfirvald lækka kröfu til gólfrymis í svefnklefum hvað snertir slíka hópa, að því tilskildu:
- að allt svefnrými úthlutað slíkum hópi eða hópum sé eigi minna en það, sem úthlutað hefði verið, ef tala starfsmanna hefði ekki aukizt, og
 - að lágmarksgólfplötur fyrir hvern mann í svefnrými sé eigi lægra en:
 - 1.67 fermetrar (18 ferfet) í skipum innan við 3000 lestir;
 - 1.85 fermetrar (20 ferfet) í skipum 3000 lestir og þar yfir.
6. Með flatarmáli gólfs skal telja pláss, sem fer undir rekkjur, skápa, dragkistur og sæti. Smávægilegt og óreglulegt aukapláss, sem hvorki eykur raunverulega á svigrúm né hægt er að nota fyrir húsgögn, skal ekki teljast með.
7. Lofthæð í svefnklefum skipshafnar skal eigi vera minni en 190 sentimetrar (6 fet 3 þuml.).
8. Svefnklefar skulu vera svo margir, að hægt sé að hafa sérklefa einn eða fleiri fyrir hverja starfsgrein, en þó má hlutaðeigandi yfirvald slaka á þessu ákvæði, að því er varðar litil skip.
9. Fjöldi skipverja í káetu skal eigi fara fram úr því, sem hér segir:
- yfirmenn yfir starfsdeild, yfirmenn á stjórnþalli og í vélarrúmi, yfirmenn vakta, yfirloftskeytamenn: einn í klefa;
 - aðrir yfirmenn: einn í klefa að svo miklu leyti sem hægt er, en aldrei fleiri en tveir;
 - bátsmenn: einn eða tveir í klefa, aldrei fleiri en tveir;
 - aðrir skipsmenn: tveir eða þrír í klefa, eftir því sem hægt er, en aldrei fleiri en fjórir.
10. Á farþegaskipum má leyfa, að allt að tíu menn, er gegna matreiðslu eða framreiðslu matar, verði saman í svefnal.
11. Letra skal læsilega og óafmáanlega á stað, þar sem greinilega sést til í svefnklefanum, hversu margir menn megi vera saman í honum.
12. Hver skipverji skal hafa rekkju út af fyrir sig.
13. Eigi má koma rekkjum þannig fyrir hlið við hlið, að ekki verði komizt í eina án þess að fara yfir aðra.
14. Ekki skulu meira en tvær rekkjur vera hver yfir annarri og meðfram skipshlið ekki nema ein röð.
15. Neðri rekkjan má eigi vera minna en 30 cm (12 þuml.) ofan við gólf, en hin efri vera sem næst miðja vegu milli neðri brúnar loftbita og rekkjubotns neðri rekkju.
16. Lágmarksinnanmál rekkju skal vera 190 × 68 cm (6'3" × 2'3").
17. Rúmstæði og bríkur, ef nokkrar eru, skulu vera úr viðurkenndu efni, hörðu og sléttu, sem ekki er líklegt að skemmist eða safni í sig óþrifum.
18. Séu pípur notaðar í rúmstæði, skulu þær vera vel þéttar og heilar, svo óþrif komist ekki inn í þær.
19. Í hverri rekkju skal vera fjaðrabotn eða fjaðradýna með dýnu úr viðurkenndu efni. Í dýnur skal ekki nota hálm eða annað efni, sem líklegt þykir, að óþrif setjist í.

20. Þegar ein rekkja er yfir annarri, skal hafa rykþéttan botn undir fjaðrum botni efri rekkjunnar, úr tré, striga eða öðru hentugu efni.

21. Svefnklefum skal þannig fyrir komið og þeir þannig útbúnir, að tryggð sé þægindi íbúanna og auðvelt að viðhafa hreinlæti.

22. Meðal húsgagna skal vera klæðaskápur fyrir hvern mann, eigi lægri en 180 cm og a. m. k. 19.30 ferdesimetrar að þvermáli, ásamt hillu og hespu fyrir lás. Lá inn leggur hver skipverji sér til.

23. Í hverjum svefnklefa skal vera borð eða skrifborð, veggfast, lagt upp á vegg eða rennt fram, ásamt þægilegum sætum eftir þörfum.

24. Húsgögn skulu vera úr sléttu, hörðu efni, sem ekki vindur sig eða eyðis. 25. Skúffa hvers manns eða tilsvarendi geymslupláss skal eigi vera minna en 0.056 rúmmetri (2 rúmfet).

26. Í svefnklefa skulu vera tjóld fyrir kýraugum.

27. Í svefnklefum skal vera spegill, litlir skápar fyrir hreinlætistæki, bókhillu og nægilega margir fatasnagar.

28. Að svo miklu leyti sem hægt er, skal raða skipshöfn þannig í klefa, að vaktir séu aðskildar, svo að dagmenn séu ekki í sama klefa og menn, sem skipvöktum.

11. gr.

1. Séð skal fyrir nægilegum matsölum í öllum skipum.

2. Í skipum innan við 1000 lestir skal hafa sérstaka matsali fyrir:

a. skipstjóra og yfirmenn;

b. bátsmenn og aðra skipsmenn.

3. Í skipum yfir 1000 lestir skal hafa sérstaka matsali fyrir:

a. skipstjóra og yfirmenn;

b. bátsmenn og aðra skipsmenn;

c. aðstoðarvélstjóra og aðra vélamenn.

Þó má:

(i) ráðstafa öðrum salnum, sem ætlaður er bátsmönnum, aðstoðarvélstjórum og öðrum skipsmönnum og vélamönnum, til bátsmanna og aðstoðarvélstjóra, en hinum til annarra skipsmanna og vélamanna;

(ii) hafa sameiginlegan matsal fyrir bátsmenn, aðstoðarvélstjóra og skipverja á þilfari og í vélarrúmi, ef útgerðarmannasamtök óg/eða útgerðarmenn hafa viðurkennd bona fide stéttarsamtök farmanna óska heldur.

4. Hæfilegan matsal skal ætla matsveinum og þjónustufólki, annaðhvort með því að fá þeim sérsal eða veita þeim afnot matsals, sem öðrum er ætlaður. Sé skip yfir 5000 rúmllestir eða þar yfir, með meir en 5 matsveina og þjóna, skal til athugasemdi haft að fá þeim sérstakan matsal.

5. Hver matsalur skal vera nægilega stór og vel útbúinn fyrir þann fjölda manna, sem ætla má að noti hann í einu.

6. Matsalir skulu búnir nægilegum borðum og sætum fyrir þann fjölda manna sem ætla má að noti þá í einu.

7. Hlutaðeigandi yfirvald má veita þær undanþágur frá framanskráðum reglum um matsali, sem nauðsynlegar kunna að vera vegna sérstakra ástæðna til borð í farþegaskipum.

8. Matsalir skulu vera aðskildir frá svefnklefum og eins nálægt eldhúsi sem hægt er.

9. Þar sem ekki er hægt að hafa búr, er innangengt sé í úr matsalnum, skulu sjá fyrir góðum skápum fyrir borðbúnað og útbúnaði til uppþvotta.

10. Borðfletir og setur á sætum skulu vera úr efni, sem þolir raka, er sprunglaust og auðvelt að hreinsa.

12. gr.

1. Á öllum skipum skulu skipverjar hafa aðgang að einu eða fleirum opnum þilfarsplássum til afnota utan vinnustunda. Skulu slík pláss vera hæfilega stór, miðað við stærð skipsins og fjölda skipverja.

2. Hvildar- og hressingarsalir, þægilega staðsettir, skulu vera til afnota fyrir yfirmenn og skipsmenn. Þar sem slíkir salir eru hinir sömu og matsalir, skal þeim síðarnefndu þannig fyrir komið og búinir húsgögnum og öðrum útbúnaði, að þeir séu hentugir til hvildar og hressingar.

13. gr.

1. Á öllum skipum skulu vera nægilega margir hreinlætisklefar með þvottaskálum og baðkeri og/eða steypibaði.

2. Ekki skulu vera færri vatnssalerni en hér segir:

- þrjú á skipum innan við 800 lestir;
- fjögur á skipum 800 lesta eða stærri, en innan við 3000 lestir;
- sex á 3000 lesta skipum og stærri;
- á skipum þar sem loftskeytamenn eru aðskildir frá öðrum, skal hafa hreinlætistöki nálægt eða áfast við loftskeytastöðina.

3. Í landslögum eða reglugerðum skal kveða á um skiptingu vatnssalerna á hinar ýmsu starfsgreinir samkvæmt ákvæðum 4. málsgreinar þessarar greinar.

4. Hreinlætistöki fyrir alla skipverja, sem ekki hafa klefa með sértækjum, skulu skiptast á hverja starfsgrein svo sem hér segir:

- eitt baðker og/eða steypibað fyrir hverja átta menn eða færri;
- eitt vatnssalerni fyrir hverja átta menn eða færri;
- ein þvottaskál fyrir hverja sex menn eða færri.

Fari tala manna í ákveðnum flokki fram úr heilu margfeldi nefndrar tölu, svo að einungis nemi minna en helmingi hennar, skal því broti sleppt við útreikninga samkvæmt þessari grein.

5. Séu fleiri en 100 skipverjar á farþegaskipi, er yfirleitt fer ekki lengri ferðir en fjögurra klukkustunda, getur hlutaðeigandi yfirvald tekið til athugunar sérstakar ráðstafanir eða slegið af kröfunum um fjölda hreinlætistöckja.

6. Í hreinlætisklefum skal vera kalt ferskvatn og heitt ferskvatn eða tæki til að hila það. Hlutaðeigandi yfirvald getur, að höfðu samráði við útgerðarmannasamtök og/eða útgerðarmenn og viðurkennd bona fide stéttarsamtök farmanna, ákveðið hámark þess ferskvatns, sem krefjast má, að útgerðin láti hverjum skipverja í té á dag.

7. Þvottaskálar og baðker skulu vera hæfilega stór og úr viðurkenndu efni með sléttu yfirborði, sem ekki springur, flagnar eða eyðist.

8. Öll vatnssalerni skulu loftræst út í ferskt loft, án sambands við loftræstingu annarra vistarvera.

9. Öll vatnssalerni skulu vera af viðurkenndri gerð og búin nægilegu skolvatni, sem jafnan sé fyrir hendi og hægt að skola hvert um sig.

10. Skolpípur og úrgangspípur skulu vera hæfilega víðar og lagðar þannig, að sem minnst hætta sé á lokun og auðvelt sé að skola út.

11. Hreinlætisklefar, sem ætlaðir eru fleiri en einum manni, skulu fullnægja þessum skilyrðum:

- gólf séu úr viðurkenndu sterku efni, sem auðvelt er að halda hreinu, rakaþétt með góðu afrennsli;
- skilrúm séu úr stáli eða öðru viðurkenndu efni og séu vatnspétt a. m. k. upp í níu þumlunga hæð yfir þilfar;
- klefinn sé nægilega bjartur, hlýr og loftræstur;
- vatnssalerni skulu liggja vel við svefnskálum og þvottaklefum, en aðskilin frá þeim og ekki í beinu sambandi við svefnklefa eða gangs á milli svefnklefa og vatnssalernis, sem ekki liggur annað; þó gildir þetta ákvæði ekki þegar vatns-

salerni er í klefa á milli tveggja svefnskála, sem ekki eru ætlaðir nema fjórum mönnum alls;

e. Þar sem fleiri en eitt vatnssalerni eru í sama klefa, skal hafa hæfilega milligerð á milli þeirra.

12. Á öllum skipum skulu vera tæki til að þvo og þurrka föt, og miðist þau við fjölda skipverja og venjulegt úthald í hverri ferð.

13. Meðal tækja til að þvo fatnað skulu vera hæfilegir vaskar, sem koma má fyrir í þvottaklefum, ef sérstöku þvottahúsi er ekki hægt að koma við. Skal þar vera nægilegt ferskvatn, kalt og heitt eða tæki til að hita það.

14. Tækjum til að þurrka fatnað skal fyrir komið í klefum, er séu aðskildir frá svefnskálum og matsölum, séu vel upphitaðir og loftræstir, með snúrum eða öðrum útbúnaði til að hengja fatnaðinn upp.

14. gr.

1. Á öllum skipum, þar sem skipverjar eru fimmtán eða fleiri og venjuleg ferð tekur meir en þrjá sólarhringa, skal hafa sérstaka sjúkraklefa. Má hlutaðeigandi yfirvald veita undanþágu frá þessu varðandi strandferðaskip.

2. Sjúkraklefinn skal vera vel staðsettur, svo að auðvelt sé að komast að honum og að vel fari um þá, sem þar liggja, og að þeir geti fengið hæfilega aðhlyningu, hvernig sem viðrur.

3. Fyrirkomulag dyra, rekkna, ljósa, loftræstingar og rennandi vatns skal svo bogað, að vel fari um þá, sem í sjúkraklefanum liggja, og að auðvelt sé að hjúkra þeim.

4. Hlutaðeigandi yfirvald ákveður, hve margar sjúkrarekkjur hafa skuli.

5. Þeir, sem í sjúkraklefa liggja, skulu hafa aðgang að sérstöku vatnssalerni, annaðhvort áföstu við klefann eða mjög nálægt honum.

6. Eigi skal nota sjúkraklefa til annars en hjúkrunar sjúkum.

7. Á öllum skipum, sem ekki hafa lækni um borð, skal vera lyfjakista með auðskildum leiðbeiningum.

15. gr.

1. Hafa skal nægilegt og vel loftræst pláss til að hengja sjóklæði í utan við svefnklefa, en aðgengilegt frá þeim.

2. Á skipum yfir 3000 lestir skal hafa einn klefa handa hásetum og annan handa vélamönnum fyrir skrifstofu.

3. Á skipum, sem sigla reglubundnar ferðir til hafna, þar sem mikil plága er að moskitoflugum, skal gera ráðstafanir til að verja vistarverur skipverja gegn bitvargi með því að setja hlifar á kýraugu, loftventla og dyr út á opið þilfar.

4. Öll skip, sem að jafnaði sigla um hitabeltið eða Persaflóa, skulu búin sóltjöldum yfir opnu þilfari ofan vistarvera og yfir dekkplássi, sem skipverjum er ætlað til hvíldar.

16. gr.

1. Þegar um er að ræða skip þau, sem nefnd eru í 5. málsgrein 10. greinar, getur hlutaðeigandi yfirvald slakað á ákvæðum fyrirfarandi greina að því er snertir þá skipverja, er þar greinir, að svo miklu leyti sem nauðsynlegt er að taka tillit til þjóðernissíða þeirra og venja, og má þá gera sérráðstafanir varðandi fjölda manna í svefnskálum og varðandi matsali og hreinlætistöki.

2. Þegar slakað er á nefndum ákvæðum, skal hlutaðeigandi yfirvald bundið ákvæðum 1. og 2. málsgreinar 10. greinar og við ákvæðin um lágmarkssvefnrými fyrir slíka hópa háseta í 5. málsgrein 10. greinar.

3. Á skipum, þar sem í einhverri deild skipshafnarinnar eru menn með mjög ólíka þjóðsiði og venjur, skal sjá fyrir aðskildum og hæfilegum svefn- og dvalarýmum eftir því, sem nauðsynlegt er til að uppfylla þarfir hinna mismunandi flokka.

4. Á skipum þeim, sem um getur í 5. málsgrein 10. greinar, skal útbúnaði fyrir sjúkrahjálp, fæði, böð og hreinlæti þannig fyrir komið og við haldið, að hann sé

að umfangi og raunhæfri nytsemi jafngóður eða sambærilegur við það, sem tíðkast á öllum öðrum skipum svipaðrar gerðar, sem skrásett eru innan sama skráningarlands.

5. Þegar hlutaðeigandi yfirvald semur sérreglur samkvæmt þessari grein, skal haft samráð við viðurkennd **bona fide** stéttarsamtök farmanna og útgerðarmanna-samtök og/eða útgerðarmenn, sem ráða viðkomandi sjómenn.

17. gr.

1. Vistarverum skal haldið hreinum og í góðu ástandi. Eigi má hafa þar vörur eða muni, sem íbúar eiga ekki.

2. Skipstjóri eða sá yfirmaður, sem hann skipar til þess, skal ásamt einum eða fleiri skipverjum skoða allar vistarverur a. m. k. einu sinni í viku.

Bóka skal niðurstöður hverrar skoðunar.

IV. KAFLI

Hversu beita skal samþykktinni um skip, sem nú eru við lýði.

18. gr.

1. Samþykkt þessi nær til skipa, sem kjölur er lagður að, eftir að hún öðlast gildi fyrir skráningarlandið, ef ekki leiðir annað af ákvæðum 2. og 3. málsgreinar þessarar greinar.

2. Nú er skip fullbyggt, þegar samþykktin öðlast gildi í skráningarlandi þess, en fullnægir ekki lágmarksákvæðum III. kafla þessarar samþykktar, og má þá hlutaðeigandi yfirvald, að höfðu samráði við útgerðarmannasamtök og/eða útgerðarmenn og **bona fide** stéttarsamtök farmanna, krefjast þeirra breytinga til samræmingar ákvæðum samþykktarinnar, sem taldar eru framkvæmanlegar með tilliti til þeirra raunhæfu erfiðleika, sem á því eru, og skulu þær gerðar, þegar:

a. skipið er endurskráð;

b. meiri háttar breyting á byggingu eða gagngerðar viðgerðir fara fram eftir áætlun, en ekki út af slysi eða neyðarástandi.

3. Nú er verið að byggja skip og/eða breyta því, þegar samþykkt þessi öðlast gildi í skráningarlandinu, og má þá hlutaðeigandi yfirvald, að höfðu samráði við útgerðarmannasamtök og/eða útgerðarmenn og **bona fide** stéttarsamtök farmanna, krefjast þeirra breytinga á skipinu til samræmingar ákvæðum samþykktarinnar, sem það telur framkvæmanlegar með tilliti til þeirra raunhæfu erfiðleika, sem það hefur í för með sér. Ber að skoða slíkar breytingar svo sem þær fullnægi endanlega ákvæðum þessarar samþykktar, nema og þangað til skipið er endurskráð.

V. KAFLI

Lokaákvæði.

19. gr.

Ekkert atriði í samþykkt þessari skal hafa áhrif á nokkur lög, úrskurði, venjur eða samninga milli útgerðarmanna og farmanna, er tryggi betri kjör en þau, sem hér er gert ráð fyrir.

20. gr.

(Samhljóða 14. gr. í samþykkt nr. 68.)

21. gr.

1. (Samhljóða 1. mgr. 15. gr. í samþykkt nr. 68.)
2. (Samhljóða 2. mgr. 12. gr. í samþykkt nr. 70.)
3. (Samhljóða 3. mgr. 15. gr. í samþykkt nr. 68.)

22.—27. gr.

(Samhljóða 16.—21. gr. í samþykkt nr. 68.)

XII. Álitsgerð (nr. 78) um að útgerðarmenn leggi skipverjum til rúmfatnað, borðbúnað o. fl.

Þingið mælir með því, að meðlimir stofnunarinnar beiti þeim ákvæðum, sem hér fara á eftir, og gefi Alþjóðavinnuáskrifstofunni, að beiðni stjórnarnefndar, skýrslu um þær ráðstafanir, sem gerðar hafa verið í því skyni:

1. (1) Útgerðarmaður ætti að leggja skipverjum til hrein sængurföt, ábreiður, lök og borðbúnað til afnota um borð, en skipverjar að bera ábyrgð á þeim og skila þeim, þegar skipstjóri krefst þess, svo og þegar þeir hætta störfum um borð.

(2) Ef einhverjum hlut er ekki skilað í góðu standi, að undanskildu eðlilegu sliti, skal sá skipverja, sem hlut á að máli, greiða kostnaðarverð hans.

2. Sængurföt, ábreiður og lök ættu að vera úr góðu efni og diskar, bollar og annar borðbúnaður úr viðurkenndu efni, sem auðvelt er að hreinsa.

3. Útgerðarmaður ætti að leggja skipverjum til handklæði, sápu og salernis-pappír.

XIII. Samþykkt (nr. 76) um vinnulaun, vinnutíma og mannafla á skipum.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Ekkert ákvæði í samþykkt þessari skal breyta neinum ákvæðum um vinnulaun, vinnutíma eða mannafla á skipum, er gerð kunna að hafa verið með lögum, úrskurðum, venju eða samkomulagi milli útgerðarmanna og farmanna og tryggja farmönnum hagkvæmari kjör en gert er ráð fyrir í samþykkt þessari.

2. gr.

1. Samþykkt þessi nær til allra skipa, hvort sem þau eru í eigu hins opinbera eða einstaklinga og eru:

- a. vélknúin;
- b. skráð í landi, sem samþykktin nær til;
- c. í flutningum á farmi eða farþegum í atvinnuskyni;
- d. í siglingum á höfum úti;

2. Samþykkt þessi nær ekki til:

- a. skipa innan við 500 rúmllestir;
- b. tréskipa af frumstæðri gerð, svo sem „dhow“ og „junk“;
- c. skipa, er fást við fiskveiðar eða önnur störf þeim viðvíkjandi;
- d. skipa til siglinga í árósum.

3. gr.

Samþykkt þessi nær til allra manna, sem ráðnir eru til einhverra starfa á skipi, nema:

- a. skipstjóra;
- b. hafnsögumanna, sem ekki tilheyra skipshöfn;